

MPO chce škrtnat zákony na ochranu zdraví

Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) připravuje razantní škrty v ekologických zákonech, které chrání zdraví a kvalitu života každého z nás. Některé návrhy českou legislativu vrací zpět na začátek devadesátých let. MPO své požadavky vypočítává v rozsáhlém vládním materiálu, který se dostal do rukou Hnutí DUHA. Tento informační list shrnuje některé z nejvíce nebezpečných bodů.

Návrh MPO

MPO svůj skoro dvacetistránkový dokument zpracovalo v dubnu 2005. Materiál obsahuje řadu nenápadných technických doporučení. Podrobná analýza jednotlivých paragrafů ale ukazuje, co ministerstvo požaduje – razantní škrty v řadě důležitých zákonů, včetně těch, které:

- omezují zdraví škodlivé znečištění vzduchu;
- snižují vypouštění škodlivých látek do řek;
- snižují množství odpadků na skládkách a podporují recyklaci;

- zajišťují, že plánované velké stavby musí projít posouzením ekologických dopadů na zdraví a kvalitu života obyvatel sousedních obcí;
- dávají lidem právo dozvědět se, kolik škodlivých exhalací vypouští továrna za jejich domem;
- chrání nejvzácnější části české přírody.

Znečišťování bez postihu

MPO navrhuje úplně zrušit poplatky, které elektrárny, rafinérie, hutě, chemičky, spalovny odpadu a další podniky hradí za vypouštění škodlivých látek do vzduchu.

Poplatky zajišťují, že velcí znečišťovatelé uhradí alespoň část škod, které způsobují. V tomto případě nejde o návrat zákonů před rok 1990, nýbrž dokonce do šedesátých let. Poplatky jsou součástí naší legislativy od roku 1967.

Utajení škodlivých látek

Podle současného zákona bude od letošního září každý mít právo se z veřejného registru dozvědět, kolik toxických látek vypouští do vzduchu nebo do řeky továrna v jeho městě. MPO toto ustanovení kritizuje. Důvod? Lidé by zjistili, že znečištění poškozuje jejich zdraví, což by mohlo „vyústit až do podávání žalob vůči podnikům na znečišťování prostředí s možnými potencionálními zdravotními dopady a tím i vyvolávání neklidu u obyvatelstva“.

Ministerstvo tedy chce před veřejností utajovat, že exhalace poškozují její zdraví, protože by se proti tomu mohla bránit.

Posuzování sama sebe

Každý návrh důležité vládní koncepce – například státní politika těžby surovin, plán nakládání s odpady nebo program výstavby letišť – musí projít posouzením ekologických dopadů. MPO chce tuto klauzuli zachovat. Navrhuje ovšem změnu: posudky by sama sobě připravovala jednotlivá ministerstva, která by si rovněž vydávala hodnotící stanoviska na své vlastní návrhy.

Ekologické posouzení surovinové politiky (včetně závěrečného stanoviska) bude tak dělat ministerstvo průmyslu a obchodu, agrární program sám sobě ohodnotí resort zemědělství, plán rozvoje letišť si oznámkuje ministerstvo dopravy. Poslanecká sněmovna přitom v prosinci 2003 o takovém návrhu už jednala a velkou většinou hlasů jej zamítla.

Zabavení kompetencí

MPO žádá, aby ministerstvo životního prostředí bylo zbaveno kontroly nad recyklací různých odpadů – například autovraků, elektrošrotu, starých pneumatik, vyjetých olejů a dalších. Chce veškeré kompetence převzít samo. Přitom recyklace odpadu očividně spadá do působnosti ekologického úřadu.

Snížování standardů

MPO navrhuje snížení nebo zrušení standardů, jež omezují exhalace a vypouštění škodlivých látek do řek v řadě průmyslových odvětví. Materiál ministerstva se přitom vůbec nezabývá otázkou, jaké by byly zdravotní důsledky vyššího znečištění pro lidi v sousedních obcích nebo třeba pro veřejnost koupající se ve vodě.

Další informace:

Vojtěch Kotecký, Hnutí DUHA
telefon 604-202470
e-mail vojtech.kotecky@hnutiduha.cz

Vydalo Hnutí DUHA
Vojtěch Kotecký, květen 2005

Hnutí DUHA
Friends of the Earth Czech Republic

A› Bratislavská 31, 602 00 Brno
T› 545 214 431
F› 245 214 428
E› info@hnutiduha.cz
www.hnutiduha.cz